

Hviezda a žezlo

4. Mojžišova 24, 15b-18: „**Výrok Bileáma, syna Beórovho, a výrok muža s otvorenými očami,** ¹⁶ **výrok toho, kto počúva reči Božie a pozná múdrosť Najvyššieho, ktorý Všemohúceho videnie vidí, ktorý padá a má odokryté oči:** ¹⁷ **Uvidím Ho, ale nie teraz, zahľadím sa na Neho, ale nie zblízka! Vyjde hviezda z Jáкова, povstane žezlo z Izraela a zdrví sluchy Moábove i temená všetkých synov Šétových.** ¹⁸ **Edóm mu bude vlastníctvom, vlastníctvom mu bude Séír, jeho nepriateľ; avšak Izrael získa moc.“**

Poznáte Bileáma? Jeho meno sa spomína v súvisí s Izraelským národom, keď putoval púšťou do zaslúbenej zeme. Bol to veštec z Petóru v Mezopotámii, ktorého naverboval Balák, moábsky kráľ, aby prekliat ľud Izraela (4M 22,5 a nasl.; 5M 23:5). Meno Bileám znamená „požierač ľudí“. Balák si najal Bileáma z jednoduchého dôvodu: „² **Bálák, syn Cippórov, videl všetko, čo vykonal Izrael Amorejcom.** ³ **Vtedy sa Moábcí veľmi zľakli ľudu, lebo ho bolo mnoho. Moábcí sa zhrozili Izraelcov .“** (4M 24, 2-3). Keď Bileám na Hospodinovo slovo nemohol prekliat Izrael, poradil Balákovi, aby zničil Izrael posvätnou prostitúciou. Táto lesť sa mu takmer podarila (4M 31,16). A keby sme mali iba Novú Zmluvu, ktorá sa trikrát zmieňuje o Bileámovi v negatívnom zmysle, mali by sme málo dôvodov venovať mu pozornosť. Apoštol Peter nás varuje pred „**cestou Bileámovou**“ (2Pt 2:15), Júda pred podvodom alebo „**Bileámovým bludom**“ (Júd 11) a Ján pred „**učením Bileáma**“ (Zj 2:14).

A predsa, **je úžasné vidieť, že Duch Boží použil tohto chamtivého proroka na vyslovenie niektorých z najkrajších výrokov zaznamenaných v Biblii.** To je dôkazom zvrchovanosti nášho Boha, ktorý je nad silami zla a dokáže premeniť aj kliatbu na požehnanie. **Je to o spôsobe, akým sa Pán Boh pozerá na svoj ľud; je to o Jeho milosti, Jeho večnom zámere, ktorý má Pán Boh so svojím ľudom.** Bileám spolu s Balákom sú príkladom toho, že nikto v tomto svete nie je v pozícii obviňovať, odsúdiť, prekliat Božie deti. „**Ak je Boh za nás, kto môže byť proti nám?**“ Tento princíp platí aj pre nás, ako Boží ľud Novej Zmluvy (R 8:31-39).

Príbeh dnešného sviatku nám ukazuje, aké márne sú ľudské snahy, ktoré usilujú o život „Božieho dieťaťa.“ „Božieho dieťaťa“ v zmysle Pána Ježiša Krista, jednorodeného Božieho Syna, i v zmysle tých, ktorí sa stali „Božími deťmi“ cez vieru v Pána Ježiša Krista.

Bileám sa pokúšal štyrikrát, na popud Baláka, prekliat Izraelský národ. Všetky jeho snahy o prekliatie zmenil Hospodin na štyri nádherné požehnanie. Požehnanie, ktoré jasne ozrejmilo Božie zámery s Izraelom. Dnešný prečítaný text z 24. kapitoly 4M je súčasťou posledného, štvrtého požehnanie. Práve ono nás prenáša zo Starej Zmluvy do čias Pána Ježiša Krista. On je hviezda, ktoré povstane z Jáкова, žezlo, ktoré povstane z Izraela a zničí všetkých jeho protivníkov (nielen Moán, Edóm, Amálek, Asýriu a Rím). Jeho „kráľovstvo pokoja“ nahrádza a aj celkom nahradí všetky ostatné kráľovstva.

Dnešný sviatok nám zvestuje, že všetky národy cez vieru v Pána Ježiša Krista vstupujú do rodiny patriarchov a nadobúdajú výsady Božieho ľudu. To, čo nám prináša dnešné

„požehnanie Bileáma“ v ústrety Izraelu, je náznak príchodu zaslúbeného Mesiáša. On je ten, ktorý si zasluhuje celú našu pozornosť. On je ten, kto je označený ako „**hviezda z Jákoba**“ a „**žezlo z Izraela**“.

Bileám v skutočnosti nemal žiadnu nádej. Žil len pre seba a ako kúzelník a veštec zapredal svoju dušu diablu. A predsa, niekde do svojom vnútri túžil po niečom viac. Niekde vo vnútri si bol vedomý moci a sily Boha Izraela a Jeho zaslúbení. A tak namiesto preklínania prorokoval: „**¹⁷ Uvidím Ho, ale nie teraz, zahľadím sa na Neho, ale nie zblízka!**“ (v.17). A to platí pre každého človeka, ako ukazuje začiatok knihy Zjavenia: „**Ajhľa, prichádza v oblakoch! Uvidí Ho každé oko, ...**“ (Zjav 1,7). Toto je Pán Ježiš, ktorého všetci uvidia. Aj neveriaci Ho uvidia. Pre jedných bude milosrdným Priateľom, Spasiteľom a Záchrancom. Pre druhých bude spravodlivým Sudcom.

Je vždy krásne vnímať prepojenie medzi Starou a Novou zmluvou. A možno ste na začiatku nemali vôbec predstavu, čo má proroctvo starozmluvného pohana Bileáma spoločné s dnešným sviatkom Zjavenia Krista Pána. Teraz ale môžeme spolu odkrývať toto spojenie. To **prvé**, čo sme mohli vnímať, bolo **poznanie, že Božie deti v ktorejkoľvek dobe sú pod Božou milostivou ochranou**. A tak, ako to napísal ap. Ján vo svojom 1J 5,18: „**...Zlý sa ho ani nedotkne!**“

To **druhé**, čo nám hovorí dnešný text, je jasný odkaz na to, že **Pán Ježiš prišiel pre všetky národy sveta**. A tak, ako k Nemu kráčali Mudrci z Východu, tak k Nemu prichádzajú až do dneška ľudia zo všetkých národov. A tak, ako hviezda viedla Mudrcov, tak sa Boží Syn stal hviezdou, ktorá svieti zástupom, aj nám.

To **tretie**, čo nám prináša biblický text, je **Bileámovo poznanie: „Uvidím Ho, ale nie teraz, zahľadím sa na Neho, ale nie zblízka!“** Áno, všetci raz tvárou tvár uvidíme zaslúbeného Mesiáša. Aj Herodes, ktorý tak veľmi usiloval o život Pána Ježiša, sa raz s Ním stretne a uvidí Ho. To je a bude vyvrcholenie dejín, druhý príchod Ježiša Krista v oblakoch.

Hviezda a žezlo sú symbolmi kráľovskej hodnosti. Hviezda je v noci nádejou pre tých, ktorí sú hore z rôznych dôvodov a túžobne čakajú na úsvit. **Žezlo** hovorí o autorite a moci. Prvýkrát sa hviezda v Novej Zmluve spomína práve v príbehu Mudrcov v evanjeliu podľa Matúša. Títo mudrci prišli do Jeruzaléma, kráľovského mesta, a pýtali sa: „**Kde je ten narodený kráľ židovský? Videli sme totiž Jeho hviezdu na východe a prišli sme sa Mu pokloniť.**“ (Mt 2:2). Hviezda je tu priamo spojená s Mesiášom a splnenými zaslúbeniami. Títo múdri muži museli byť strážcami hviezd vo svojej krajine, my im dnes hovoríme „astrológovia“! Výnimočná hviezda, ktorú videli na nočnej oblohe, ich uviedla do pohybu. Prišli nejaký čas po narodení Pána Ježiša, pretože museli prejsť dlhú a náročnú cestu. Biblický príbeh nám hovorí, že prišli do Jeruzalema, kráľovského mesta, aby sa poklonili židovskému kráľovi, ktorý sa narodil. Ako o tom títo múdri muži vedeli? Počuli o slovách Bileáma? Poznali židovské spisy? Nie je to celkom jasné, ale zrejme sa stretli so židovskými proroctvami, najmä kvôli roztrúseniu Židov po diasporách, čo boli židovské spoločenstvá v pohanskom svete. Uvideli, pýtali sa a hľadali, a napokon našli. Hviezda, ktorú videli, určite nie náhodou viedla ich kroky do Herodesovho paláca a k predstaviteľom židovského náboženstva. Bola to Božia milosť a šanca pre Herodesa, pre kňazov a znalcov Písiiem. Rovnaká, akú dnes dáva Pán Boh každému človeku. Tá istá hviezda potom priviedla mudrcov k samotnému Božiemu dieťaťu. Tam Mu ponúkli Mu dary, vzdali úctu a vrátili sa domov.

Tento príbeh v spojení s Bileámovým proroctvom obsahuje nádherné uistenie a zaslúbenie pre celý svet, všetky generácie. **Aj nám vyšla hviezda z Jáкова a žezlo Izraela.** Aj my sme boli Božím Slovom, o ktorom nám už 119 Žalm hovorí, že je svetlom, zasiahnutí a vykročili sme na cestu k nášmu Spasiteľovi. Máme k dispozícii Božie Slovo, v ktorom sa nám zjavil a zjavuje samotný Pán Boh. Dôverujme Mu cestách nášho života. **On nás chráni pred tým Zlým, ktorý sa nám snaží ublížiť v akejkolvek podobe; pamätajme, že aj nám sa narodil zaslúbený Mesiáš a aj pre nás platia všetky zaslúbenia; a každý deň si pripomínajme, že príde chvíľa, kedy svojho Spasiteľa uvidíme tvárou v tvár.** Amen. s